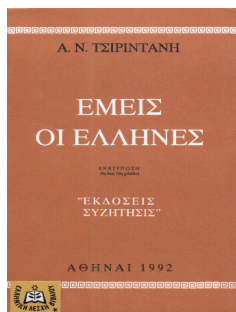

Για μια εθνική αυτογνωσία

Εισαγωγή

Για μια **εθνική πορεία με επίγνωση** χρειάζεται, πριν απ' όλα βέβαια, το φως μιας κοσμοθεωρίας, που φυσικά ταιριάζει σε κάθε άνθρωπο. Με αυτήν ασχολείται το βιβλίο **"Για μια πορεία με επίγνωση"** του καθηγητή Τσιριντάνη. Χρειάζεται όμως και ειδικότερα η επίγνωση του ποιοι είμαστε "Εμείς οι Έλληνες", ποιά η πορεία μας, ποια πρέπει να είναι...

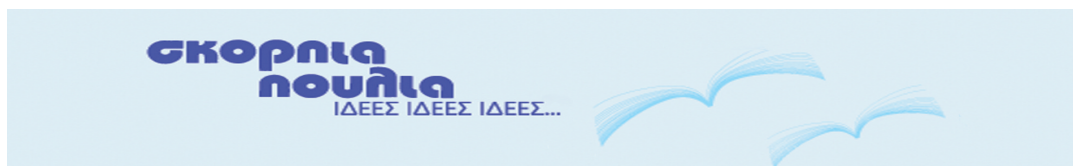
Η εθνική αυτοκριτική- αντικειμενική και ψύχραιμη - είναι απόλυτα αναγκαία, αν και δύσκολη, **γιατί σκοντάφτει πότε στην άκριτη εθνική υπεροψία, πότε στην, επίσης άκριτη και καταστροφική, εθνική αυτοκατάκριση- αν όχι αυτοπεριφρόνηση...** Ο συγγραφέας, με την φιλοσοφία πάντα του κριτικού ρεαλισμού, δεν αποφεύγει τις ακρότητες, τις αντιμε-

τωπίζει διαλεκτικά.

Με τον ίδιο τρόπο προσεγγίζει θέματα, όπως η "Μοναδικότητα" του ελληνικού έθνους, "Τα ελαττώματα και προτερήματα" των Ελλήνων, "Φίλοι και εχθροί", "Κοινή πορεία ελληνισμού-χριστιανισμού", "Το 1821", "Η σημερινή μας πορεία", "Μοντέρνος Πολιτισμός". Με γνώση, ζέση και εμπρίθεια ο Καθηγητής Τσιριντάνης, συνδιαλεγόμενος πάντα, μας δίνει μια ξεκάθαρη εικόνα των επί μέρους θεμάτων, που φωτίζουν τελικά το σύνολο. Σε τρόπο που ο αναγνώστης ν' αναρωτιέται στο τέλος, αν το βιβλίο διακρίνεται για τη σοφία του μάλλον ή τον **διαλεκτικό ρεαλισμό** του, που διαπιστώνει, να μεταδίδεται και στον ίδιον καθώς διαβάσει, ανοίγοντας δρόμους προς την ελληνική αυτοσυνειδησία...

Το βιβλίο αποτελεί πράγματι μια εφαρμογή της παρότρυνσης του συγγραφέα:

Αν θέλουμε μια ελληνική πορεία με επίγνωση θα πρέπει να μιμηθούμε τους αρχαίους: "Να σκεπτόμαστε ειλικρινά και να μιλάμε ελεύθερα". σ.62

 Τι θα πει προγονοπληξία; Γιατί είναι -πληξία το να δέχεται κανείς τους προγόνους του; Και η λέξη αυτή "προγονοπληξία" είναι ένα φάντασμα που - του κάκου - προσπαθεί να μας εμποδίσει να δούμε κατάματα τη γραμμή που έχουμε διανύσει στην Ιστορία. σ.13

 Είτε με ενθουσιασμό, με καύχηση, με υπερηφάνεια, είτε, επί τέλους, με καρτερία, θα το πάρουμε απόφαση ότι είμαστε Έλληνες. Έστω! Αλλά ας μη κοροϊδεύουμε τον εαυτό μας ότι τάχα δεν είμαστε. Διότι κι όμως είμαστε Έλληνες και η ζωή μας γράφεται από την Ελλάδα, από τη σημερινή Ελληνική πραγματικότητα και από την Ιστορία. σ.18

 Και αν μας πιάνει η μελαγχολία για την πραγματικότητά μας και όμως έχει και τα πολλά καλά του το ότι είμαστε Έλληνες. Και υπάρχουν πολλοί που μας ζηλεύουν για την ιδιότητα αυτή. Πρέπει λοιπόν να αξιοποιήσουμε τα προτερήματα και να υπερνικήσουμε τα μειονεκτήματα. σ.18

 Χρειάζεται ο καλός αγώνας, αυτοέλεγχος, άσκηση. Και πριν απ'όλα αυτοκριτική: Χωρίς όμως εκείνους τους έξαλλους αυτοεξευτελισμούς, που κόβουν το θάρρος και δεν εμπνέουν τον αγώνα. σ.43

 Η Φιλοξενία είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της Ελληνικής φυλής, από την Ομηρική Αρχαιότητα ίσαμε σήμερα. σ.46

 Μια άλλη αρετή ελληνική είναι η αλληλεγγύη που εκδηλώνεται και με θυσία της ζωής. Και η θυσία αυτή, καμιά φορά, γίνεται χωρίς - σπουδαίο - αντίκρισμα. σ.46

 Για να κάνουμε σαν Έθνος μια αληθινή πορεία με επίγνωση χρειαζόμαστε - και σαν Έθνος - το "Γνώθι σαυτόν". Πρέπει λοιπόν να κάνουμε μια εθνική αυτοκριτική, αντικειμενική που, χωρίς συγκάλυψη των ελαττωμάτων μας αλλά και χωρίς ξεσπάσματα θυμού και ηττοπάθειας, θα μας δώσει μian αληθινή εικόνα των ελαττωμάτων και προτερημάτων μας. σ.35

 Εμείς οι Έλληνες είμαστε θερμόαιμοι, οξύθυμοι, παλίμβουλοι, άστατοι, χωρίς σύστημα, χωρίς επιμονή στην επιδίωξη του σκοπού μας, χωρίς μέθοδο, με μια χαρακτηριστική προχειρότητα και, με μια λέξη, επιπόλαιοι. Αυτά είναι ελαττώματα που οφείλονται στο κλίμα, κι οι μεσογειακοί λαοί, ποιος λίγο, ποιος περισσότερο, αυτά τα ελαττώματα τα έχουν. σ.36

 Χωρίς τύφλωση, αλλά και χωρίς ξεσπάσματα και πλέγματα κατωτερότητας, να αναγνωρίσουμε και να χτυπήσουμε τα ελαττώματα και να αξιοποιήσουμε τις αρετές της φυλής μας. Γιατί ο Έλληνας ανήκει σε κράτος μικρό και δεν μπορεί να δώσει στον εαυτό του την πολυτέλεια να μην είναι άρτιος άνθρωπος. σ.48

ΤΣΙΠΙΝΤΑΝΗΣ ★ Εμείς οι Έλληνες - ΣΖΤ

 Οι ρίζες της Ελληνικής δυστυχίας, είναι τα δύο εθνικά πλέγματα κατωτερότητας. Το ένα στο χρόνο με τους προγόνους. Το άλλο στο χώρο - με τους Ευρωπαίους. Αδικαιολόγητα ίσως πλέγματα - αλλά όχι, για τούτο, λιγότερο πραγματικά. σ.34

 Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι αληθινό» (Δ.Σολωμός). Εμείς, χρόνια τώρα, προσπαθούμε να πεισθούμε για το αντίθετο. σ.20

 Ο Έλληνας πάντα βρίσκει τρόπο να κάνει τη θέση άρνηση. Αυτό μπορεί να γίνει σε μια συζήτηση - όπου οι συνομιλητές ξαφνικά αλλάζουν θέσεις, μόνο και μόνο για να διαφωνήσουν. Αλλά και σε μια οποιαδήποτε προσπάθεια - όπου αμέσως, μόλις τα πράγματα πάνε καλά, αρχίζει η διχόνοια. σ. 26

ΔΗΜΟΥ - Η δυστυχία να είσαι Έλληνας - ΝΦΛ

 Στη σημερινή Ελλάδα έχει σταματήσει εντελώς κάθε κίνηση για το καλύτερο - διότι δεν αναγνωρίζεται τίποτα σαν καλύτερο. Ο μέσος όρος έχει αναγορευθεί ύψιστο αγαθό. Η μετριότητας είναι στόχος του εαυτού της. Αυτό βέβαια ικανοποιεί απόλυτα την πλειοψηφία - που νιώθει ξαλαφρωμένη από τις απαιτήσεις για δουλειά, για μάθηση, για πρόοδο. Που επίσης νιώθει άνετη και σίγουρη - μια και αυτή είναι το μέτρο των πάντων. σ.53

ΔΗΜΟΥ - Η χαμένη τάξη - ΠΤΚ

 Ποιος θα εξηγήσει σ' αυτό το λαό πως η ιστορία δεν είναι μόνο συνωμοσία, δολοπλοκία και παρασκήνιο, κάτι παίζεται και στη σκηνή, διάβολο! Πως ό,τι του συμβαίνει δεν οφείλεται μόνο στις υπερδυνάμεις, στους ξένους "δάκτυλους", στα μονοπώλια, στις πολυεθνικές και στις μυστικές υπηρεσίες, αλλά - καμιά φορά - και στον ίδιο τον εαυτό του; Πως δεν είναι όλοι οι δεξιοί χουντικοί, όλοι οι αριστεροί συμμορίτες, όλοι οι έμποροι κλέφτες, όλοι οι καλλιτέχνες κιναιδοί, όλοι οι πολιτικοί ψεύτες, όλοι οι διαιτητές πουλημένοι! Και πως δεν γίνεται πολιτική, ούτε ζωή, ούτε δουλειά, με ετικέτες, ρετινιές, καρφώματα και κουτσομπολιά. σ.47

 Κι έπειτα παραπονιόμαστε πως δεν έχουμε ηγεσία! Αφού κανένας μας δεν παραδέχεται τον άλλον! Εκτός κι αν είναι ασήμαντος κι ακίνδυνος - οπότε, συμβατικά κάνουμε πως τον δεχόμαστε. σ.21

 Στη χώρα του Εγώ, το Εσύ είναι υπό διωγμόν. 'Αρα και το Εγώ - μια και όλα τα Εσύ είναι και Εγώ... 'Αρα οι πάντες... 'Ετσι, αιώνες τώρα, κλείνουμε ο ένας το δρόμο του άλλου. Στην προσπάθειά μας να μην προηγείται κανείς, μένουμε όλοι στάσιμοι. Μόνο σε κάτι πολέμους τα ξεχνάμε και ορμάμε - για να ακινητοποιηθούμε πάλι, μετά, σε λαοκοόν-τιο μαρμάρينو σύμπλεγμα! σ.18

ΔΗΜΟΥ - Οι νέοι 'Ελληνες - ΝΦΛ

 Οι Ελβετοί σκαρφαλώνουν στα βουνά τους, όχι στις θέσεις και στα αξιώματα. Εκεί ανεβαίνουν σιγά-σιγά με τίμιο μόχθο. Εδώ αισθάνεσαι την ανάγκη να τρίβεις τα μάτια σου, καθώς αντικρίζεις τους άδειους και τους κούφιους σε περίβλεπτους θώκους. σ.25

 Η νεοελληνική ζωή αγνοεί την τύψη και τη μεταμέλεια. Και τούτο συμβαίνει και γι' άλλες αιτίες και γιατί σπανιότατα παίρνουμε πάνω μας την ευθύνη της γενικής κακοδαιμονίας. Ο καθένας μεταθέτει την προσωπική του ευθύνη στους ώμους του άλλου και ησυχάζει. Ο πολίτης θεωρεί υπεύθυνο το κράτος για όλα τα στραβά και τ' ανάποδα και το κράτος "αποστρέφεται την ευθύνη", καθώς η φύση "αποστρέφεται το κενόν." σ.42

 Το "μισοτελειωμένο" δεν υπάρχει μόνο στις κατασκευές μας, στις σκέψεις μας, στα τολμήματά μας ή στις ποικίλες συμπεριφορές μας. Υπάρχει και στην όλη κοινωνική μας συγκρότηση. Η νεοελληνική κοινωνία, από τη σύσταση του νεότερου κράτους κ' εδώθε, δεν κατόρθωσε ν' αποκτήσει συγκεκριμένο πρόσωπο ή διαδοχικά πρόσωπα, έστω. Κάθε φορά που πήγαινε να προσωποποιηθεί, μια εναντίωση την ωθούσε ακαταμάχητα σε διάλυση. σ.27

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ι. Μ. - Ερήμην των Ελλήνων - Ε.ΦΛΝ

 Ο τρόπος που αναπληρώνουμε στην Ελλάδα την ουσιαστική ανυπαρξία του πολιτικού βίου, είναι η πολιτικολογία. Η απουσία προσωπικής σχέσης με τα κοινά μετασηματίζεται ψυχολογικά σε προσκόλληση σε αρχηγούς και αρχηγικά κόμματα. Και η έλλειψη δυνατότητων μετοχής στην πολιτική πράξη μετατίθεται στο λόγο περί της πολιτικής πράξης. σ.132

ΓΙΑΝΝΑΡΑΣ - Νεοελληνική ταυτότητα - ΓΡΓ

 Ένα τόσο ολιγάνθρωπο έθνος, όπως οι 'Ελληνες, χωρίς την πνευματική του υπεροχή θα είχε εξαφανισθεί από προσώπου της γης. Η σημερινή τροπή των καιρών μας επιβάλλει ν' ανακτήσουμε την πνευματική μας υπεροχή, να διακριθούμε από τους άλλους στους αγώνες του πνεύματος, αλλιώς κινδυνεύουμε ως έθνος. Τούτο όμως είναι αδύνατον να γίνει, αν δεν παύσουμε να εχθρευόμαστε τον εαυτό μας, αν δεν ηρεμήσουμε έσωθεν. σ.92

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ομάδα Επιστημόνων - Ποιοί είμαστε - ΠΡΚ.Φ

 Ας μην ξεχάσουμε ακόμα πως αυτό το έθνος το ποτισμένο από τον ιό της διχόνοιας, της εγωπάθειας, της απίκορης οργής, της αδιαφορίας και για τα κοινά, της πρόθυμης υποταγής, σε μερικές κρίσιμες καμπές του ιστορικού χρόνου ξεθάβει από τα έγκατα της ψυχής του μια δέσμη από πολλαπλασιασμένες δυνάμεις δυσανάλογες προς το υλικό του υπόβαθρο και έτσι, την έσχατη ώρα, σώζεται από το κακό που ετών αμαρτωλή συμπεριφορά προετοίμαζε. σ.40

ΤΣΑΤΣΟΣ: ΟΜΑΔΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ - Ποιοί είμαστε; - ΠΡΚ.Φ

ΕΚΔΟΤΕΣ - ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ:

ΓΡΗΓορη - Ε.κδοσειςτωνΦιλων - ΝεΦεΛη - ΠαΤαΚη - ΠειΡαιΚ.ος Φ.αρος - ΣυΖηΤησις

